

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea : Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director : **Constantin Popp.**

Redactor : **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Constatări amare. — Munca națională — Țărănișm deplasat. — O dispoziție bună a Ministerului de finanțe. — *Cronica*: Banenote false à Lei 1000. Dela Academia de înalte studii comerciale. Dela Academia comercială „Regele Carol al II-lea” din Cluj.

Constatări amare.

Într'un număr recent al acestei reviste am cețit unele observațiuni foarte la locul lor, făcute de un colaborator de ocazie, dl L. Vrăciu, cu privire la funcționarea organelor legislative ale țării. În vremea din urmă vedem apărând în presă articole semnate de oameni, cari nu au avut niciodată îndeletniciri gazetărești. Bărbați dedați a desfășura activitatea pe terenul muncii practice, văzându-se stângeniți în specialitatea ocupațiunii lor, de către prea multele și necunoscutele obstacole, ce li se ridică în cale, simt necesitatea de a prinde condeiul, și de a încerca să contribuie cu sfaturile lor practice la înlăturarea crizei, ca pe urmă să-și poată relua ocupațiunile lor productive, mai rentabile decât gazetăria. Așa și dl Vrăciu, s'a simțit dator să-și spună părerea, într'o chestiune, pe care eu toții o cunoaștem și o discutăm, — în convorbirile particulare de toate zilele, — dar a cărei discuțări publice pare că ne ferim să o facem. E vorba de criza parlamentară, căci și aceasta e o criză în felul ei, ca urmare a introducerii sufragiului universal.

În clipe istorice, — cum putem considera zilele noastre — când atâtea prob-

leme complicate își așteaptă o deslegare, Corpurile legiuitoare ar trebui să cuprindă, pe cei mai valoroși fii ai patriei, dela cari să așteptăm cu drept cuvânt eforturi vrednice de viitorul acestei țări frumoase și dotate de natură cu toate condițiile unei prosperități economice. Problemele economice sunt și vor rămâne permanent la ordinea zilei. Și între astfel de împrejurări, noi pe cine trimitem în parlament? Examinați tubiți cețitori, și răspundeți-vă singuri la întrebare, dar tot atunci trageți și concluziile! Sunt atât de puțini ceice-și dau seama de răspunderile epocii de azi, cari stau pe umerii îndrumătorilor treburilor obștești, — încât i-am putea număra repede. În conștiința restului de semeni, grija problemelor obștești, atât ecou produce, câtă ispravă fac.

Urmăriți ciorovăiala neserioasă din Corpurile legiuitoare, unde, chipurile, se cultivă tradițiile constituționale, între înjurături și țipete, mai mult ori mai puțin articulate; unde se împlătesc paie, pe bani scumpi, și greu munciți de bietul contribuabil. Și atunci se mai miră lumea, că dacă nu se pot suprima astfel de organe constituționale, — devenite de prisos prin incapacitatea de a răspunde real necesităților și scopului, pentru care au fost create, — că oameni dedați la o muncă serioasă și sistematică, se gândesc cel puțin la restrângerea numărului membrilor, cari le compun? Este justificată cererea, ca să nu se certe prea mulți parlamentari, pe banii țării, care nu mai poate suporta astfel de cheltuieli de lux. Dacă raționalizarea se impune azi pe toate tărâmurile, de ce ar face

excepție tocmai viața politică? În excelența revistă „Lumea Nouă“ despre care am aflat tocmai din „Revista Economică“ și care îmbrățișează cu multă căldură sistemul reprezentării corporative, în organismul politic al țării, — un alt bărbat care se ascunde sub pseudonimul Matei Șoimu, și care pare a fi tot ardelean, — de asemenea pledează pentru reducerea numărului parlamentarilor la 220, cu suprimarea totală a Senatului. Cum veдеști și în provinciile de dincoace de Carpați se ocupă tot mai mult lumea de problema adaptării organelor legislative la necesitățile vieții. De fapt de ce am sta anchilozăți în niște instituțiuni devenite necorespunșătoare, — numai de dragul unei practice constituționale din alte țări, cu alte tradiții? De ce nu s'ar chema la viața vechile sfaturi domnești practicate de glorioșii voievozi români, — natural într'o formă adaptată, corăspunșătoare principiilor democratice din zilele noastre.

Noi cu prea multă ușurință împrumutăm legiuiri și împământenim instituții de ale statelor apusene, cari acolo au luat ființă în urma unor cerințe ale împrejurărilor; iar la noi, situația fiind cu totul alta, ele nu au efectul binefăcător, ci intensifică un chaos social și economic, care ne face de rușine în fața istoriei, care nu va avea de înregistrat multe legiuiri și măsuri de guvernământ nimerite, nici eforturi cerebrale laudabile din partea contemporanilor acestor zile de sbuciumări grozave.

Criza economică de azi e criza sistemelor burghezo-capitaliste, cari necesită o revizuire radicală. Ori la noi, Românii, aceasta clasă este foarte slab reprezentată. Noi avem țărani și o pătură de intelectuali, ridicată 90% tot din țărani. Acești intelectuali de toate categoriile fiind chemați a răspunde rolului clasei de mijloc, dar având o mentalitate artificială, care nici măcar agrară nu e, — produce atâtea confuzii prin dibuirile și măsurile fundamentale greșite, pe care le preconizează. E trist și fatal că e așa, dar aceasta e realitatea.

Ați urmărit d. e. campania desfășurată în jurul Legii conversiunii datorriilor agricole? Veți fi văzut câte observațiuni și absurdități au fost susținute cu atâta candoare, fie în presa politică

tot atât de puțin înțelegătoare — în general, căci sunt și unele excepții — a problemelor economice; fie în parlament de către „aleșii națiunii“. Azi grație luminilor răspândite de acei încurcă-lume, noțiunea de bancă e „ceva compromis“ (poate prin faptul, că tocmai băncile au ajutat părinții cu împrumuturi și ajutoare de studii, ca să ne ridice la conducerea treburilor obștești astfel de capete confuze); fie care negustor este „speculant“, industria este „parazitară“; dela aceste profesii poți stoarce impozite nelimitate; la ele te poți adresa cu orice colecte, mai mult ori mai puțin justificate; dela acestea poți beneficia de credit, fără obligațiunea restituirii, etc.

Este ceva anarhic în mentalitatea intelectualului român, căci altcum nu ne-am spori în mod atât de tâmpit suferințele și nu ne-am face de râsul lumii. O mână de oameni, veniți din străinătate sunt capabili să vadă mai limpede și real lucrurile, în câteva zile petrecute între noi, decât toți conducătorii noștri o viață întreagă. Până când vom tolera să fie ocupate de zăpăciți și nemulțumiți catedrele învățământului secundar, iar cele din învățământul superior de maniaci și protejați politici, de geaba vom aștepta o îndreptare. Trebuie să dăm o îndrumare sănătoasă învățământului și să ne creiăm o clasă de mijloc completă și în continuă dezvoltare și prosperare. Altcum structura statului nostru se va apropia de aceea a Chinei, unde nu există, propriu zis, decât țărani și burocrăți; lucruri pe cari le avem și noi numerice foarte bine reprezentate.

VERAX.

Munca națională.

Ar fi fost mai precis intitulat articolul nostru, mâna de lucru, căci ne interesează doar în special acea parte din munca națională care este necesară industriei. Dela începutul veacului al nouăsprăzecelea, oricât de perfecționate devin mașinile, totuși mâna de lucru nu și-a pierdut importanța sa, ci formează și astăzi un factor important al producțiunii.

În perioada începutului nostru industrial, ne găsim în situația de a trebui să rezolvăm această problemă. Atunci s'a făcut importul personalului străin, care formează și astăzi la noi generația de bază a vieții noastre industriale. În această situație ne era indiferent de unde vine mâna de lucru în industrie, dar cum sub directă inspirație a Regelui Carol I. viața noastră publică se legase mult de Germania, care făcuse și mult plasament de capital industrial, era natural ca și personalul de această natură să fie recrutat mai mult din această țară,

Evident că chestiunea care se puneă pregnant era aceea de a nu perpetua importul muncii străine mai mult sau mai puțin specializată, ci trebuia înfăptuită o tendință ca din sânul nației noastre să reușim a impune mai târziu seriile de continuitate. Poate tocmai de aceea s'a organizat și la noi învățământul meseriilor pentruca după război el să se amplifice cu cel muncitoresc cu toate clasele și gradele pe care le are astăzi semănat aproape în toate orașele, ba și în unele sate mai răsărite, fără însă să se observe rezultatele mai importante pozitive în realizarea scopului urmărit.

Dacă învățământul meseriilor era destinat să facă etapa de tranziție în saltul urmărit dela munca străină la munca națională, apoi tratamentul și importanța acestor școale au fost în decursul timpului cât se poate de neglijate. Din această cauză și în conformitate cu structura noastră psihologică caracteristică și bine cunoscută, școalele de meserii au format o perioadă întregă doar terenul de plasare pentru elemente puțin definite ca titlu cultural pentru a putea servi în celalalt învățământ, bine încadrat și reglementat din toate punctele de vedere. Abia în timpul din urmă se pare că ramul meseriilor din învățământul public românesc își caută o precizare mai categorică a rostului și a misiunii sale. (Vezi „Brățara de aur” revista Asociațiunii generale a corpului didactic al școalelor de meserii din România, Nrul 8, 9, 10 și 11 din anul 1931).

Învățământul muncitoresc înființat după război în scopul probabil (căci sigur nu se prea poate defini) de a da ucenicilor o pregătire culturală și spe-

cială mai conformă cu vremea, a format iarăși un câmp întreg de desorientări. Aparținând întâi Ministerului muncii, care având probleme multe de tratat în sfera sa de activitate l-a neglijat cu desăvârșire, a trecut anul precedent la Ministerul instrucțiunii, fără ca să schimbe ceva. În orice caz, programa analitică a acestui învățământ, ca și epoca lui de lucru, apoi felul în care și-a organizat cursurile, formează tot atâtea lacune, cari de acum înainte vor trebui înlăturate. Ar fi inadmisibil de altfel să nu se precizeze prin lege îndatoririle patronilor în această importantă chestiune și să nu se selecționeze programele de studiu astfel, ca acest învățământ să formeze într'adevăr o parte de complectare culturală a vieții meseriașului. Iar precizarea misiunii sale i-ar defini scopul astfel, ca acest învățământ să formeze un grad din acela al meseriilor și nu o categorie aparte, fără nici o legătură organică și de continuitate cu el.

Datorită acestor defecte în cadrele învățământului chemat să continue începutul făcut de străini în ce privește mâna de lucru în industrie, nu s'a reușit să se formeze o pătură de meseriași sau maiștri capabili de eforturi industriale mai desăvârșite. Scânteieri intervenite pe ici pe colo, formează doar excepțiile unei reguli, cari mai bine o confirmă. În felul acesta prezentându-se lucrurile din punctul de vedere al personalului mediu de conducere al atelierelor și al micilor întreprinderi, s'a impus mai pretutindeni mâna de lucru străină, dându-se ocazie mereu la scenele de notorietate publică, că muncitorii români sunt desconsiderați în întreprinderile, cari activează în cuprinsul hotarelor românești. Acest fapt rezultă de altfel natural din afinitatea și apropierea de limbă și de rasă ce este înăscută între doi indivizi de aceeași naționalitate și nu poate fi îngrădit prin nici un text de lege, oricât de categoric și precis ar fi el. Astfel că deși legea cere un anumit procent de Români în fiecare întreprindere, lucrurile se petrec sub condițiunile sentimentale pe cari le-am menționat.

Cercetând acum cadrele de lucru ale muncii intelectuale în industrie, vom găsi aceleași mari defecte și cu aproximativ aceleași cauze generale, derogând

numai în partea în care acest fel de muncă se desparte de cea manuală. Diferența fundamentală, care poate fi menționată aici, este că învățământul tehnic superior, cel care generează fundamental această muncă stă pe o treaptă, care a secerat multe aplauze și suficiență admirativă. E locul să amintim că acest învățământ s'a dezvoltat pe gloria și tradiția fostei școale naționale de poduri și șosele din București, care era bine cunoscută în centrul și sudul Europei. Astfel învățământul tehnic superior de după război n'a trecut prin declinul bine cunoscut al inflației de școale, ci doar s'a dezvoltat atacând domenii mai extinse și mai speciale, în strictă conformitate cu tendința de industrializare ce s'a manifestat în țară în această epocă. Și poate că în unele privințe s'au secerat și acum rezultate frumoase. Ceeace trebuie să remarcăm însă este faptul, că legătura absolventului cu viața socială și mai cu seamă industrială, a suferit acelaș declin ca și industrializarea însăși. Școala de poduri și șosele dedea serii de absolvenți — limitate de astfel ca număr — cari aveau imediat un vast câmp de aplicare a cunoștințelor, la „Poduri și Șosele“ și la „Căile ferate“. Dintre secțiile politehnicilor de după război, poate cea de mine a fost mai fericit aleasă pe lângă cea de construcțiuni care era continuitatea vechei ere, într'ucât posedăm în această direcție un vast câmp de aplicațiuni industriale: petrolul, cărbunii, minele metalifere, gazul metan, apele minerale, etc. Celelalte secții lansau absolvenți pentru o industrie, am putea zice, „în devenire“. Într'adevăr, întreprinderile de după război au avut mai mult o existență de improvizare. (Vezi în această privință și articolul: „Politica noastră industrială“, din nrul 18, 1932 al acestei reviste.) Numai rare cazuri când ni s'au oferit exemple de operație desăvârșită la fabricarea unei mașini. În cele mai bune cazuri se montează doar piese, cari vin gata din alte părți. Așa că prelucrarea materialului nostru brut, baza dela care ar trebui să pornească activitatea industriei românești, se lovește de obstacole de neînvins. De unde țările industriale ca: Germania, Polonia, Cehoslovacia, Franța și mai cu seamă Anglia, au găsit nenu-

mărate procedee de a fabrica oțelurile, de a înobila cărbunele, de a mări randamentul combustiei, dar mai cu seamă de a diviza produsele metalurgice în specii și varietăți la înfinit de vaste categorii, am putea spune de o variație tot așa de multiplă ca și scopurile în cari se folosesc aceste materiale, fapt care denotă o însumare de experiență a personalului perfecționat din generație în generație printr'o continuitate ce suprapune decenii de muncă și încercări, — la noi industriile s'au menținut la a copia și imita aceea ce aduceau revistele străine. Iar păcatul cel mare al acestui procedeu era, că atunci când rezultatele străine apăreau în reviste, ele erau deja trecute din domeniul actualității. Numai pe baza acestor formidabile rezultate s'a putut forma în Germania și în toate țările industriale, acel respect al muncii intelectuale, care a făcut ca individul odată angajat să formeze o achiziție a întreprinderii în adevăratul înțeles al cuvântului.

La noi rar s'a întrebuințat acest procedeu sau aproape de loc. Afară de unele întreprinderi, cari se pot număra pe degete, celelalte au făcut un abuz extraordinar de angajări și concedieri de personal. În felul acesta întreprinderile românești nici n'au putut întreprinde studii speciale, nu în direcția fabricației însăși ceeace cere timp îndelungat, dar nici măcar în privința unei bune organizări și raționalizări. De aceea chiar cele mai capabile exemplare, cari au absolvat în țară și s'au specializat în străinătate, au devenit inutile din punctul de vedere al interesului pur industrial.

Munca națională românească în industrie nu s'a putut deci valida. Industria românească având în cea mai mare parte capital străin a utilizat dela început elemente aduse de peste graniță, sau dacă aceste elemente au și fost din interiorul graniței, erau de altă limbă decât cea românească. Generația românească de personal, formată pe aici, fie venită mai târziu din străinătate, nu s'a putut valida. Și nu s'a putut valida, pentru că cei rămași să lucreze ca ajutoari ai străinilor au apucat doar pe furis câte ceva dela ei și numai când străinii uitau să închidă în sertare, cărțile după cari lucrau. Iar cei cari au plecat în străină-

tate pentru a se perfecționa, au găsit la reînfoarcere industriile în criză, astfel că deși trimeși de societăți serioase, acestea au renunțat și la angajament și la recuperarea cheltuielilor.

În felul acesta s'a impus în țara românească munca străină de ambele categorii: manuală și intelectuală. Legile cari s'au făcut în această privință pentru protejarea muncii românești sunt toate pline de lacune și pot fi cu ușurință eludate. De aceea se menține mereu și actuala problemă a revizuirii străinilor. Problema aceasta trebuiește cu atât mai bine studiată cu cât sub denumirea de specialiști indispensabili primesc permise de a munci în țară, oameni de cari școalele noastre debitează cu o pregătire ireproșabilă. Așa este de exemplu ramura contabilă a muncii industriale și comerciale, care se poate foarte bine specializa la noi și este echivalentă oricăror titluri străine. De aceea este necesar ca în epoca aceasta de autarhie, munca națională să revină pe primul plan și să nu ne lăsăm intimidați de titulaturile pompoase și foșnitoare ale școalelor străine.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Țărănism deplasat.

E un adevăr ajuns la banalitate la noi, că suntem un stat agricol. Nu numai că 80% a populației sunt agricultori, ci și restul de 20%, meșeriași, comercianți și funcționari, se ocupă în oarecare măsură cu agricultura, ori apoi au raporturi foarte intime cu agricultorii: înaintașii acestora sau rude de aproape au fost ori sunt agricultori. Incontestabil deci că totalitatea populației are înclinați, de simpatie față de agricultură. De simpatie și de interes, căci dacă agricultura e defecitară, toate 100% ale populației ajung la sapă de lemn, iar Statul la faliment. E deci un scrințit acela care n'ar dori, ca agricultura să prospereze. Toți bărbații dela conducere trebuie să țină seamă de acest fapt și să afle metodele prin cari ar rența agricultura.

La noi nu s'a făcut totdeauna discernământul cuvenit în aplicarea și alegerea acestor metode, la noi avându-se în vedere adeseori numai, realizări efemere de popularitate s'a produs haos, aplicându-se anarhic unele metode. Mai ales guvernul Iorga-Argetoianu... s'a distins

prin asvârlirea în țară a îndrumărilor imposibile și haotice. A fost însă ajutat la înfăptuirea acestor îndrumări de sateliții cu fidva goală a tuturor partidelor. Era vânătoarea după voturi, cu toate că rezultatul acestei vânători a fost compromis prin ținuta lor egoistă și nedemnă de un reprezentant al țării.

Fanfaronismul țărăniștilor deplasați este: Să ajutăm agricultura, talpa țării etc. Ei, bine muștilor, să o ajutați. 80% din populația țării sunt agricultori, iar alte 20% cu afinități agricole, să o ajutați. Și cu asta ați făcut totul, căci ajutând voi 100%, alții nu vor mai avea nimic de făcut. Și fiindcă nu se prea vede, că ați dori să o ajutați prin reducerea de cheltuieli inutile, ajutați-o cumva, ajutați-o prin oarecare... miracol, numai să o ajutați! Să n'o ajutați însă prin vorbe umflate, imposibil de realizat, dar producătoare de stări anarhice, cari distrug temelia Statului!

Prin legea scelerată a conversiunii argetoianene însă n'ați ajutat agricultura, nici nu v'ați înmulțit aderenții, voturile. Ați crezut numai a fi ajuns în mod frivol această țintă, dar ați produs în realitate confuzie, haos, imoralitate în țară și aversiune față de simandicoasele voastre persoane. Și aceasta tocmai din motivul, că 80% din populație sunt agricultori, pe cari nimenea nu este în de star ea-i transpune într'un eldorado, prin ei înșiși, cum am zice, ei trebuie să-i lăsați pe acest pământ strămoșesc, ca în sudoarea feștilor să-și agonisească pâinea de toate zilele! Căci din 80% de agricultori nu toți sunt înglodați în datorii — și dacă ar fi, ați pune aceste datorii în sarcina acelor 20% de neagricultori direcți, și astfel ați fericiți țara?! și nu toți au părăsit porunca dumnezească: *Ce ție nu-ți place altuia nu face.* Din 80% de agricultori cel puțin 40% sunt oameni sărguincioși, temperași, crușători cari cu toată criza au adunat pușintel în jurul lor, iar ce au adunat au împrumutat altora, direct sau indirect prin mijlocirea așezămintelor de credit.

Va să zică jumătate din populația agricolă e îndatorată, e debitoare, altă jumătate e creditoare. Debitorii în general fiind oameni mai puțin scrupuloși — una din cauzele care i-a îndatorat — nu se vor îndrepta de azi pe mâne. Se vor bucura firește, că au scăpat de obligământul de a replăti banii împrumutați. Ca urmare însă nu-și vor bate mult capul cu refacerea propriilor gospodării, ei vor duce-o într'un continuu chef, căci mâine-poimâne scufundându-se iar în mizerie... iar va veni Statul în ajutorul lor! Creditorii prin forța împrejurărilor, adevărat prin dibăcia unui țărănism deplasat, au fost despoiați de avutul lor. Și astfel în loc de 40% de ne-

voiași, vom avea 80%, recte întreaga populație agricolă. Plus că celor 40% de oameni harnici și chibzuși li s'a distrus simțul moral de agonia și de crușare. La ce s'ar mai face averi, dacă furii, Statul, la lumina legilor la un moment dat le răpește acele averi. Fanfaronismul țărănismului deplasat deci nu numai că n'a consolidat gospodăria unei jumătăți îndatorate, ci a distrus avutul altei jumătăți creditoare distrugând în același timp sau cel puțin slăbind forța morală a tuturor cetățenilor, în virtutea cărei forțe e dată peste tot prosperitatea omeniei.

Intr'un stat de drept, fără îndoială, se poate proteja între anumite limite un ram de producție, să zicem la noi agricultura, fiindcă e talpa țării etc. Nu-i permis însă să distrugi fără nici o considerare, nici alt ram de producție, cum ar fi industria, comerțul etc. prin raptul vădit în dauna cetățenilor. *E însă mai vârtos o absurditate, o nebunie, să-ți închipui că ai ajutat agricultura răpind avutul agricultorilor harnici, făcându-l peșcher agricultorilor slăbănogi!*

E o închipuire absurdă și derizorie, să creadă vr'un partid politic, oricât de țărănist ar fi el, că-și va câștiga popularitate în masele agricultorilor prin atari procedee. Și asta din simplul motiv, că jumătatea creditoare a agricultorilor plus debitorii, în cari a mai rămas puțin simț moral, niciodată nu vor strânge la sânul lor pe acei demagogi nerușinați, cari de dragul unor interese oculte ale lor proprii, vântură în țară idei destructive față de ce omenimea în decurs de multe veacuri a stabilit drept normă de viață: *intangibilitatea proprietății, ca rezultat al muncii cinstitute.*

Dacă 80% din populația țării sunt agricoli cum în general e cunoscut, iar 20% au mari afinități agricole după cum ziserăm mai sus, oricare partid politic, oricum ar suna din coardă, trebuie să promoveze agricultura, căci altfel nu poate exista sau cel puțin nu se poate valida. Datorința fiecărui partid este dar, să ajute țărănimea, deci întreaga populație a țării — ajutați fiind agricultorii, sunt în mare parte ajutați și puținii neaoși neagricultori — prin legi, prin înfăptuirii în adevăr menite să o scoată din mizerie, cum ar fi: reducerea sarcinilor publice, valorizarea produselor agricole, netezirea căilor, prin cari se mențin și normalizează raporturile sociale și de avere ale singuraticilor cetățeni, punerea în practică a mijloacelor de luminare a minții sătenilor, ajutor la timp și ești spre combaterea boalelor și a superstițiilor etc. etc. În astfel de probleme ne-ar place să vedem rivalizând multele noastre partide, cari de cari cu câte un țărănism în coadă. Și nici de cum

în nimicirea orânduelilor bune întocmite pe experiențele noastre proprii și pe ale unei lumi civilizate, tot de noi, țărani agricultori sau fiți acestora.

Să admitem pentru moment, că prin răpirea avutului oamenilor harnici s'au ajutat slăbănogii. Să admitem apoi că aceștia din urmă mâine-poimâne se vor reculege, vor ajunge a fi oameni cu bună situație. Ei, atunci după percepțiile demagogiei deșuchiate, avutul acestora trebuie distrus spre a „ajuta“ alți nevoiași. În modul acesta populația agricolă vecinic va tângi, va trăi în nesiguranță și mizerie. Astfel va fi ajutată agricultura și Statul drept compoziție a agricultorilor?! Și cine garantează că atare frivolitate nu se va mai întâmpla în viitor?

După conversiunea anarhică a datorii agricole a apărut pe orizont și conversiunea datorii urbane și comerciale fiindcă foamea vine mâncând. Ba sunt foarte numeroși aceia, cari mânași de curentul conversiunii, cer scutirea de orice sarcini, *chiar când au bani* nu mai plătesc nici impozite. Mâine-poimâne nu se vor duce nici la apărarea Țării. S'o apere „conversiunea“!

Din fericire pentru ordinea publică majoritatea populației Statului român nu e, nu poate fi atât de tâmpită ca să dea ascultare pornirilor anarhice și haotice ale câtorva împușcă-in lună. Din fericire e încă o majoritate, care înțelege, că Statul nu poate fi o mașină miraculoasă care varsă lapte și miere în gura populației, ci e și trebuie să fie susținătorul unei ordini, care în schimbul unei contribuții de avere și de sânge garantează cetățenilor legalitatea, moralitatea și prosperitatea, în măsura vredniciei individuale a fiecăruia. În această așteptare rămânem încă la mentrea ce o avem în sinul Statului de drept. În această așteptare privim încă cu încredere spre opera sănătoasă, care sperăm să o înfăptuiască reprezentanții Țării în parlament.

Mai slăbiți-ne cu dragostea domnilor țărăniști deplasați. Dacă nu suntem chiar toți în stare să vă pricepem vorbele umflate și meșteșugite, suntem destui cari înțelegem interesele noastre inerente compoziției Statului și abhoreșcăm dragostea fărnice, cu care ne asurziți urechile, în realitate vă ocrotiți cu viclenie interesele proprii oculte, în dauna Statului, în dauna tuturor agricultorilor.

Brad, 8 Septembrie 1932.

L. VRACIU.

O dispoziție bună a Ministerului de finanțe.

Ziarele din capitală aduc știrea, că Ministerul de finanțe a trimis zilele trecute o circulară administrațiilor financiare din țară cu îndrumări pentru constatarea persoanelor particulare, cari s'au ocupat în ultimii doi ani, în mod clandestin, cu afaceri de bancă (aprobări de împrumuturi) realizând beneficii importante.

Se va cerceta dacă acești capitaliști și bancheri de ocazie ori poate mai bine zis cămătări au dat cezarului, ce este al cezarului, adică dacă au plătit impozitele după venitul de dobânzi încasat de cele mai multeori mare după banii împrumutați.

Constatarea persoanei acestor bancheri clandestini și cămătări se va face în baza declarațiilor referitoare la datorile agricole, depuse la tribunale și judecătorii.

Iată de altcun textul circularii ministerului de finanțe :

Intr'ucât legea conversiunii datorilor agricole a scos la iveală o mulțime de persoane care în decursul ultimilor ani au dat bani cu dobândă, veți îngriji să se cerceteze la tribunal și la toate judecătoriile unde s'au depus aceste creanțe și scoate tablouri de numele și sumele realizate de aceste persoane, pentru a vedea dacă au achitat impozitul mobilier și dacă au declarat în fiecare an sumele realizate din dobânzi, pentru a fi impuse la global.

Acolo unde se va dovedi că nu s'au achitat complet impozitele datorate, veți lua măsuri să se drezeze acte de contravenție conform art. 105 din lege.

Este o măsură din cele mai bune, măsura luată de ministerul de finanțe și dacă dispozițiile din circulară se vor executa cinstit și conștiencios, rezultatele vor fi uimitoare pentru tezaur.

Căci la noi cămătăria prin bancherii clandestini a fost înfloritoare în anii ultimi și a fost practică pe o scară întinsă de multă lume de ambele sexe, începând din clasele de jos ale populației, până în straturile suprapuse.

CRONICA

Bancnote false à Lei 1000. Circulă în țara întreagă bancnote à Lei 1000 false, foarte bine reușite.

Falsificatele de bancnote à Lei 1000 au hârtie ceva mai subțire decât bancnotele veri-

tabile și au imprimate pe partea dreaptă cifra 0154.

Se impune cea mai mare precauțiune la primirea acestor bancnote.

*

Dela Academia de înalte studii comerciale. Inscriserile pentru anul preparator se termină la 25 Octombrie. c.

Condițiile de înscriere sunt afișate la Academie.

Privitor la reînscriserile în anii I, II și III, se vor face numai pe formularul tip al Academiei și numai cu plata integrală a taxei respective.

Scutiri sau amânări de taxe nu se pot acorda.

Orice cereri în acest sens nu vor fi luate în considerare. Termenul pentru reînscrisere, este până la 20 Octombrie a. c. După această dată nu se vor mai primi cereri.

Studentii neînscrisi în termenul sus menționat vor fi considerați ca retrași, pierzând calitatea de student al Academiei.

*

Dela Academia comercială „Regele Carol al II-lea” din Cluj. Inscriserile pentru anul preparator începe la 20 c. și se termină la 31 Octombrie.

Spre a fi înscris în anul preparator se cer următoarele condițiuni: bacalaureatul sau absoluvența școlii superioare de comerț; actul de naștere; certificat de revaccinare; 4 fotografii cabinet negru pe fond alb mărimea 6/9 cm.; achitarea taxei de Lei 5.100.

Reînscriserile în anul I, II și III se vor face dela 20 Septembrie până la 25 Octombrie a. c. numai pe formularul tip al Academiei și numai cu plata integrală a taxei de Lei 2.100.

Scutiri sau amânări de taxe nu se acordă.

Inscriserile pentru examenele din sesiunea Octombrie se fac în intervalul dela 20—30 Septembrie a. c. în ordinea afișată la academie. Taxa pentru examene este de Lei 80 de materie.

Cursurile se vor începe la 1 Noembrie.

Cursul Valorilor la București

22 Septembrie 1932.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 $\frac{1}{2}$	40—45
Rentă 1913 duplicate	4 $\frac{1}{2}$	35—40
Scris Rurale	5%	28—28 $\frac{1}{4}$
” ”	10%	49 $\frac{1}{2}$ —50
Comuna București	5%	35 $\frac{1}{2}$ —36 $\frac{3}{4}$

Comuna București	10 ⁰ / ₀	61 ³ / ₄ —62
Imprumutul Național 1916	5 ⁰ / ₀	41 ¹ / ₂ —41 ³ / ₄
Imprumutul Unirii 1919	—	39—39 ¹ / ₄
Imprumutul Refacerii 1920	5 ⁰ / ₀	38 ¹ / ₂ —38 ³ / ₄
Renta împrumutării 1922	5 ⁰ / ₀	30—30 ¹ / ₄
„ 1903 original	5 ⁰ / ₀	45—50
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₀	40—45
„ Stabilizării 1929		46—46 ¹ / ₂
„Desvoltări“		49—49 ¹ / ₄

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	3900—3925
Românească ex. cup.	500	260— 270
„ pui ex. cup.	500	245— 250
De Scont ex. cup.	500	30 — 35
Comerc. Română ex. cup.	500	180— 190
Credit Român ex. cup.	500	240— 250
Viticola ex. cup.	500	10— 20
Comerț Craiova ex. cup.	500	140— 150
Com. Ital. și Rom.	500	425— 450
Albina Sibiu ex. cup.	500	210— 220
Credit Industrial ex. cup.	1000	215— 220

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	1950—2000
Naționala	500	300— 325
Generală	500	900— 950
Agricola Fon.	500	275— 300
Steaua României	500	850— 875
Prevederea	200	100— 150
Soc. Urania	1000	1050—1100

PETROLIFERE

Steaua Română	500	230— 235
Astra Română optate	500	630— 635
Speranța restituite	500	240— 260
Petrol Blok	500	70— 75
Petrolul Rom. opt.	500	75— 80
I. R. D. P. opt.	500	56— 58
Concordia	250	340— 360
Creditul Minier opt. ex. cup.	500	168— 170

DIFERITE SOCIETĂȚI

	Val. nom.	Cursul
Reșița	500	173— 175
C. Tramv. Buc.	500	790— 800
Goyora-Călimănești	200	80— 100
Cartea Românească ex. cup.	500	120— 130
Țreditul Technic	500	35— 40
Letea opt. ex. cup.	500	240— 250
Clădirea Românească opt. ex. c.	500	230— 240
Mica ex. cup.	500	445— 450
Carpatina	500	170— 180

MONEDE EFECTIVE

Dolari	166.50—168
Sterline	583 —590
Lirete	8.60 — 8.70
Cor. cehe	4.85 — 5.00
Franci francezi	6.58 — 6.65
Franci belgieni	23.30—23.50
Franci elvețieni	32.40—32.75
Mărci germane	39.85—40.25
Zloji	18.50—19.50
Șilingi austr.	22.00—23.00
Pengő	19.00—20.00
Dinari	2.40 — 2.85
Leva	1.00 — 1.20
Drachme	1.00 — 1.00
Lire otomane	78.00—78.00

Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României

Extragem din ultima situațiune sumară, dela
10 Sept. 1932, a Băncii Naționale următoarele poziții

Activ	Lei
Aur în țară și străinătate	9.253,717.845
Devize	3.277,875.643
Monetă divizionară	692,372.091
Portofoliul comercial	10.738,357.946
Avansuri pe titluri și metale prețioase	614.645.125
Datoria Statului	3.729,698.941
Avansuri temporare Tezaurului	2.000,000.000
Titluri și participațiuni	598.172.473
Fond. de pens. și asistență pt. personal	144,603.745
Imobile	589,368.334
Mobilier și mașini de imprimerie	105,876.848
Cheltuieli de administrație	123,410.354
Activ corăsp. unor angaj. pe termen	478,040.625
Conturi diverse	7.912,088.462
Totalul activelor	37.822,743.432

Pasiv

Capital social	600,000.000
Fond de rezervă	418,732.844
Fonduri pentru amortizări	437,164.941
Fonduri de pensii și asis. pt. personal	148,541.737
Bilete B. N. R. în circulațiune	21.219,773.570
Conturi curente și depozite la vedere	6.819,253.832
Angajamente la termen	5.704,382.132
Dobânzi și beneficii diverse	163,420.319
Conturi diverse	2.311,474.057
Raportul între stocul de aur și angajamente	33,80%
Raportul între stocul total și angajamente	35,81%

Taxa: { Scont 7⁰/₀
Dobânda 8⁰/₀